

Tri dežele v razgovoru v Moskvi - Turčija vzdržuje pritisk

Konferenca angleške, ameriške in ruske delegacije

Ameriški in angleški zastopniki prispeli v Moskvo, da se razgovore glede učinkovite pomoči Rusiji. — Govorice o separatnem miru Rusije vznemirile Anglijo.

Moskva, Rusija. — V tujakšnem mestu so se v ponedeljek otvorili med zastopniki treh dežel razgovori, kateri utegnejo postati zgodovinsko pomembni, kajti možno je, da so predigra, k pripravi za končni poraz Nemčije. Dežele, ki so udeležene pri razgovorih, so Rusija, Anglija in Amerika. Angleški delegaciji načeljuje Lord Beaverbrook, ameriški pa W. A. Harriman, dočim bo Rusijo zastopal pri razgovorih, vsaj pri glavnih odločitvah, najbrž Stalin sam. Prvi glavni korak, ki sta ga napravila načelnika obeh tujih delegacij, je bil tudi ta, da sta obiskala Stalina.

Amerikancem in Angležem so priredili sovjeti nadvse sijajen sprejem, kar je znamenje, kakor opazovalci trdijo, da želi Rusija res iskreno sodelovati z obema zapadnima demokracijama. Prav nenavaden prizor je bil, ko je ob njih prihodu v boljševiško Moskvo zaigrala sovjetska vojaška banda narodni himni obeh kapitalističnih dežel, angleško "God Save the King," in ameriško "Star-Spangled Banner."

Kakor se trdi, je namen konferenc, ki bodo sledile, ta, da se natančno določi, kako pomoč potrebuje Rusija, da ji jo lahko zapadni deželi dostavijo. Sliši pa se tudi mnenje, da se utegne poleg tega razpravljati o možnosti in načinih angleškega napada na evropski kontinent, ali pa vsaj odprava angleškega vojaštva v Rusijo. Med članici vseh delegacij so višji vojaški izvedenci.

London, Anglija. — Med tem, ko govore poročila iz Moskve, kako pristrano ste bili tamkaj sprejeti angleška in ameriška delegacija, so pa tukajšnji krogi nemalo vznemirjeni nad nekimi vestmi, ki trdijo, da ni izključeno, da Rusija ne sklene separatnega mira z Nemčijo. Te vesti se sicer pobijajo ter jih nekateri označujejo kot smešne in neumne, vendar vtis, ki so ga napravile, se ne more zlahka izbrisati.

Angleži čutijo, da bodo morali pričeti z Rusijo vse bolj aktivno sodelovati, kakor so doslej, ako hočejo, da bo ta še naprej vodila vojno za se in obenem za nje. Predvsem pa vedo, da se bodo morali v naprej izogibati takih izjav, kakoršne je na pr. podal njih minister za zračno produkcijo Moore-Brabazon. Ta mož se je namreč izrazil, da upa, da bo ste nemška in ruska armada uničila druga drugo.

Vsako seveda ve, da ni med sovjeti in Anglijo nikakega iskrenega prijateljstva, in da ste postali zaveznici le zaradi sovražnika, ki je obema skupen, vendar pa Angleži vedo,

NEUTRALNOST
V RAZGOVORU

Konferenca bo sprejela končno odločitev.

Washington, D. C. — Za ta terek zvečer je predsednik sklical v svojem uradu konferenco s kongresnimi voditelji, da se sprejme končna odločitev, kak predlog glede nevtralnostnega zakona bo poslat kongresu. Kot se je ugotovilo, namerava poslati predsednik tozadevno poslanico kongresu to sredo. V njej pa najbrž ne bo priporočal popolnega preklica nevtralnostnega zakona, marveč apeliral bo le, naj se mu poveri oblast, da lahko oboroži ameriške trgovske ladje ter jih pošlje v pristanišča bojujočih se držav.

NOVE PROTIJUDOVŠKE
ODREDBE NAZIJEV

Berlin, Nemčija. — Proti Judom so bile zadnje nedeljo izdane od ministerstva za transportacije nove odredbe. Že doslej je moral vsak Jud nositi na svoji obleki našito rmeno Davidovo zvezdo, da se je lahko takoj spoznal. Po novi odredbi pa je dovoljeno Judom, stopiti na cestno železnico, buse in druga javna vozila le, ako so ta še dovolj prazna, ko so na nje stopili vsi nejudovski potniki. Na vozilu samem pa se sme Jud vsteti šele, ko že vsi drugi sedijo. — O prisilni uvedbi znaka rmene zvezde se izraža neki list, da je ta šele pokazala, koliko je Judov po velikih mestih. Ljudje, pravi, so bili neprijetno presenečeni nad njih velikim številom in nad tem, koliko dobrih hiš je zasedenih od teh "nezaželjenec" v sedanjem času, ko primanjkuje stanovanj.

KANADA PREPOVEDALA
JAPONSKI UVOZ

Ottawa, Ont. — Iz Japonske je v naprej uvoz vsakega blaga v Kanado prepovedan brez izrecnega dovoljenja. To je odredila kanadska vlada zadnje nedeljo v soglasju s sklepom, ki je bil sprejet nekaj dni prej.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

da Rusija upravičeno pričakuje, da bo vsaka od njih storila svoj del, da se ta sovražnik uniči. Zato je verjetno, da bo Anglija na ta ali na drugi način aktivno stopila v akcijo, kajti ve, da ne bo dobro za njo, ako Rusija ali podleže, ali pa se naveliča, da bi se bojevala za obe.

ANGLEŽI PRIPOROČAJO
ZRAČNO PREMIRJE

London, Anglija. — Dva angleška lista sta prišla zadnje nedeljo pred javnost s priporočilom, naj bi se skušal doseči z Nemčijo sporazum, da se ustavi medsebojno nočno bombardiranje mest. Kakor pravi, ta, so se angleški govorniki izrazili, da je zdaj britanska zračna sila tako močna, da lahko enako učinkovito izvaja zračne napade, kakor jih nazijska, in tako je prišel čas, da se nazijem stavi predlog za premirje v nočnem bombardiranju. Ako Nemci predloga ne bodo sprejeli, pravita, potem bodo od lastnega ljudstva ožigani, da so krivi nepotrebne krutosti. Eden teh listov povdarja, da ni nobenega dokaza za trditev, da Nemci ne morejo prenašati bombardiranja in, da bi zato zračni napadi kaj skrajšali vojno.

PRIPOROČILA ZA NOVI
SVETOVNI RED

London, Anglija. — Znani angleški pisatelj in zgodovinar H. G. Wells je na nekem zborniku snanstvenikov zadnje nedeljo izrazil svoja priporočila za ustanovitev novega svetovnega reda po končani vojni, ki naj bi doprinesel do stalnega mira. Tri nasvete je podal v to svrhu. Predvsem, pravi, naj bi se ustanovil nov mednarodni jezik, dalje, da se naj postavijo pod skupno kontrolo vsi naravni viri, da bodo vsakomur enako dostopni, in končno, vsa transportacija, v zraku in na zemlji, naj pride enako pod federalno kontrolo.

VOJAŠKA KAPELA
GOSLOVLJENA

Chicago, Ill. — Med slovensimi obredi je nadškof Stritch zadnje nedeljo blagoslovil novo vojaško kapelo v Fort Sheridan. Dogodku je prisostvoval tudi škof O'Hara iz New Yorka, ki je vojaški ordinarij za armado in mornarico. Kapela je zgrajena iz trdnega lesa, podobno kakor druga poslopja v taborišču.

Uspehi Nemcev ogrožajo njeno nevtralnost

Čim dalje prodirajo Nemci v južni Rusiji, tem bolj čuti Turčija, da je njena nevtralnost na tehtnici. — Doslej se ni nagnila še na nobeno stran.

KRATKE VESTI

Bern, Švica. — Neko švicarsko poročilo je v ponedeljek omenjalo, da je preko zapadne Švice plulo v noči prej več valov tujezemskih aeroplanov, iz česar se sklepa, da so Britanci napravili zračni napad na Italijo.

Stockholm, Švedska. — Nemčija je ustavila vse uvoze na Norveško, kakor poroča neki tukajšnji list, ki dostavlja, da je s tem norveško gospodarstvo težko prizadeto. Izjeme bodo bržkone le za tiste tovarne, ki izdelujejo blago za Nemčijo.

Berlin, Nemčija. — Po nazijski odredbi se bo moralo 1. oktobrom ustaviti na Nizozemskem 50 listov, ker jim primanjkuje papirja. Drugi list, ki bodo še ostali, pa bodo morali izhajati v manjši obliki.

Bern, Švica. — Preko Italije je prispelo poročilo, da je na Bolgarskem pristalo ponovno večje število ruskih parashutistov, dobro oboroženih. Bolgarskemu vojaštvu in civilistom je naročeno, da te padalce izsledijo.

V EVROPI NE BO ZMAGE,
PRAVI

Chicago, Ill. — Med neko javno razpravo je kongresnik J. Shanley iz Conn. zadnje nedeljo izrazil mnenje, da v Evropi ne bo nobene odločilne zmage in zato tudi ne nikakega definitivnega zaključka vojne. Zavezniki, pravi, ne bodo mogli premagati Nemčije, Hitler pa bo propadel, ko bo skušal ustanoviti mir.

"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Kairo, Egipt. — Čim bolj napredujejo naziji na južnoruskem bojišču, tem bolj postaja očitno, da bo morala Turčija prej ali slej opustiti svojo nevtralnost ter se pridružiti tej ali drugi strani. Vendar pa se je doslej vsem pritiskom v tem oziru uspešno ustavljala, kajti posebne ljubezni nima Turčija niti za Nemčijo, niti za Anglijo, in tako se skrbno pazi, da se ne zameri niti prvi, niti drugi.

Točasno je turška nevtralnost pravzaprav celo dobrodošla obema bojujočima se velesilama. Nemčija ve, da ima varno svoje desno krilo, Anglija pa tudi za hrbtom Turčije lahko neovirano počenja v prednji Aziji, kakor se ji poljubi. Drugačna slika pa bo nastala, ako res Nemci prodoro do Kavkaza, kakor je njihov cilj. Tedaj gotovo ne bodo več trpeli, da bi morali prevažati svoje čete po dolgem ovinku proti Angležem v Iranu in Iraku, ko bi bila pota preko Turčije dokaj krajša in ugodnejša. In tedaj utegne biti Turčija potegnjena v vrtnec, ako ne prej.

NAJVEČJI MANEVRI SE
KONČALI

Shreveport, La. — Med 2. in 3. armado se je v nedeljo sklenilo "premiranje," in s tem so se zaključili manevri, o katerih se trdi, da so bili največji v zgodovini Zed. držav; pri njih je sodelovalo skoraj pol milijona mož. Konec "vojne" se je objavil s piskanjem tovarniških siren in zvonjenjem zvonov. Tekom manevrov ste se be armadi posluževali nadvse previdne taktike in tako ni prišlo do nikakega "blitzkriega."

Iz zaslužnjene domovine

Hude borbe in upori se vrše po vsej Jugoslaviji. — Točnih poročil, koliko Slovencev je bilo izgnanih iz Slovenije, še ni mogoče dobiti. — Razna druga poročila in vesti.

Borbe trajajo po vsej Jugoslaviji — ponosni odpor Srbov, Hrvatov in Slovencev

Washington, D. C. (JCO) — Po zadnjih vesteh, ki nam prihajajo iz Jugoslavije po ameriških poročevalskih družbah ali iz starega kraja naravnost, se potrjujejo vsa prejšnja poročila o vojni, ki se nadaljuje po vsej Jugoslaviji. Četniško delovanje ni odpojedinih oseb in državljanov, temveč dejanski vojaški upor vsega naroda v njegovi borbi za svobodo. Ro vsej Srbiji, severni in južni, po vsej Crni gori, v Bosni in v Hercegovini ter na Hrvatskem se narod upira nemški in italijanski vojski in proti Paveličevim plačancem. Slovenija je od kulturnih držav tako odrezana, da le malo poročil o grozotah, ki se tam dogajajo, uide v svet.

Suhoparno poročilo iz Švice, ki smo ga zadnjič objavili, "Ljubljana je bila sinoči dve uri v rokah četnikov", nas, najsiprav ga ne razlagamo dobesedno, navdaja s prepričanjem, da tudi naš mali, mirni slovenski narod ne more vzdržati. Iz pripovedovanja onih redkih, ki so ušli pogubi, sklepamo, da je pri nas hujše kot kjerkoli drugje. Slike obešenih slovenskih izobražencev in semtertja kakšno suho poročilo, pisma, ki uidejo paznemu očesu tujcevih biričev in pričanje poedincev, ki so živi prišli iz pekla, pričajo, da se tam v naši dragi Sloveniji, daleč od ušes civiliziranega sveta, bojuje boj za življenje in smrt našega malega naroda. Podobno kot v vsej Jugoslaviji je tudi v Grčiji in v Albaniji. Balkan se pod vodstvom Jugoslovancev in Grkov bojuje za vrnitev svobode, za vrnitev svoje neodvisnosti.

Budimpešta, 15. septembra. — Poročajo, da so srbski četniki napadli vas Tabor. Po borbi, ki je trajala osem dni in je v njej bilo ubitih štiristo oseb, so četniki porušili vas in vzeli prebivalstvo s seboj v gore. Govori se, da imajo v tem predelu visoko v gorah srbski četniki svoje taborišče. Radi neprestanih nemirov je bil ustavljen promet na progi Savala — Humi blizu Mostarja v Hercegovini. Na Savi med Šabcem in Beogradom je skupina četnikov ustavila ladjo in vso pošto in vse blago pometala z ladje v vodo. V borbah v severni Hrvatski blizu Bjelovara je poginilo šest Paveličevih plačancev. V Tuzli so ustrelili šest delavcev zaradi sodelovanja s srbskimi četniki.

Budimpešta, 17. septembra. — Po neki vesti, ki je prišla iz Beograda, je bilo včeraj ustreljenih petdeset srbskih "komunistov" radi uboja čnega nemškega vojaka.

Berlin, 17. septembra. — Brzojavno poročilo nemške poročevalske družbe DNB javlja, da je včeraj bilo v Sarajevu ustreljenih enajst Srbov, obsojenih na smrt radi napada na nemško stražo.

Argentinski listi na široko pišejo o uporih ljudstva v Hercegovini, ki jih vodi znani javni delavec in načelnik Sokolov Cedonir Milič. Hkratu poročajo o uporih po vsej Jugoslaviji in zlasti o napadih srbskih četnikov in vojske, ki se je umaknila v planine, na nemške vojašnice in skladišča orožja. Nemčija je vsled tega morala povečati svoje posadke po vseh vojašnicah, zlasti v Srbiji.

"Veliki Poglavar" Pavelič uvaja motorne oddelke za pobijanje "komunističnih" nemirov v svoji "Needvisni Hrvatski". Proti poiskusom, da bi jih odpeljal v borbo proti Rusom so se Hrvati tako odločno uprli, da je moral opustiti vse misli o taki pomoči Nemčiji.

Ostale vesti iz zaslužnjene domovine

V Buenos Aires je prišel argentinski konzul v Trstu, g. dr. Frustachi Puccio. Takoj po svojem prihodu je dal časnikarjem obširno izjavo. Na vprašanja o Jugoslaviji je povedal, da je govoril z vojaškimi izvedenci, diplomati in potniki, ki so po vojni prihajali iz Jugoslavije. "Vsi", je dejal, "so se zgražali nad načinom, kako se je ubijalo in morilo. To, kar so napravili z Beogradom, je mogoče primerjati samo z žaloigro na Poljskem."

Po pisanju madžarskega tiska se je Pavelič spravil na pisanje knjige proti boljševizmu z naslovom "Strašni teror" in s ciljem, da pojasni hrvatskemu narodu, da ga čaka sreča če bo držal z Germani proti Slovanom.

Vesti pravijo, da se v Hrvatski širi val vse-slovanstva. Bolgarski izdajalci s svojimi znanimi nečloveškimi postopki silijo Srbe, da bi svoja imena zamenjali za bolgarska.

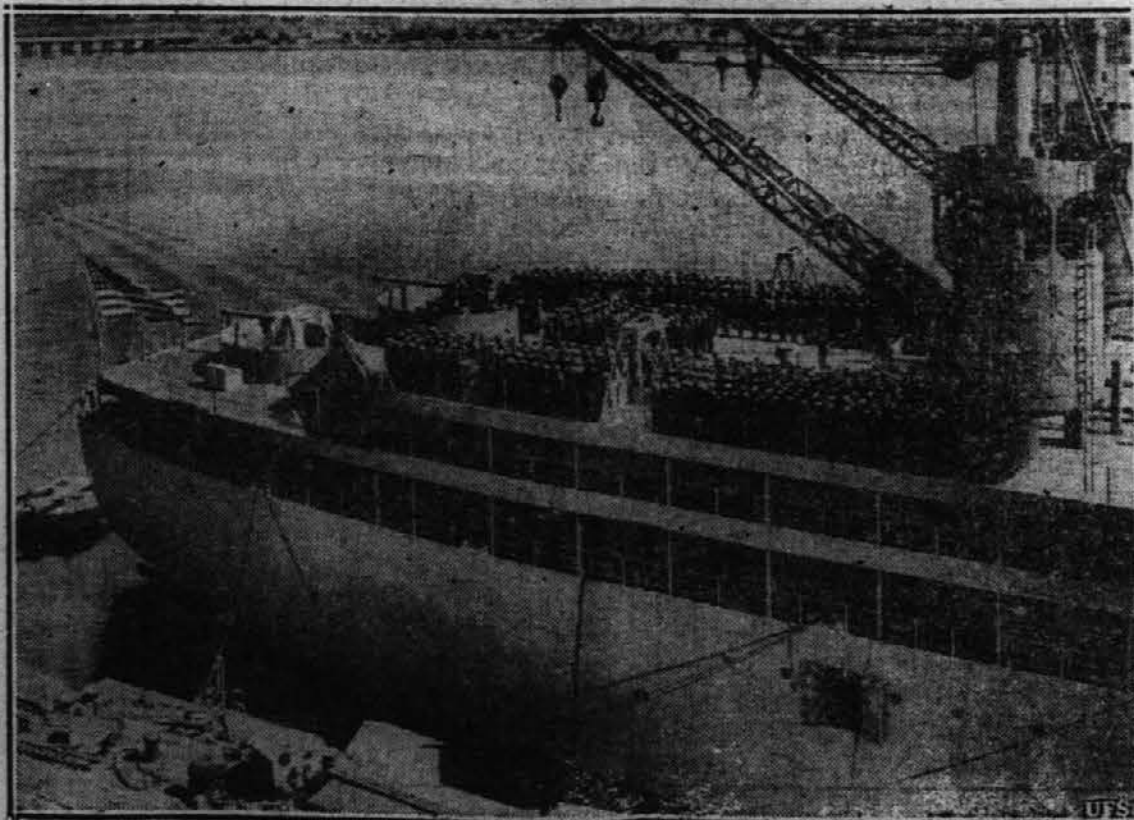
Italijanski tisk poroča, da so iz Varaždina in iz Bihača izselili vse Srbe.

Točnih poročil, koliko Slovencev so pogнали iz Slovenije ni.

Argentinski list "La Nacion" objavlja članek o žrtvah v Jugoslaviji in domneva, da je ošlo do 15. julija ustreljenih čez osemdeset tisoč in obešenih čez dvajset tisoč ljudi. Največji pokolji so bili med drugim v Sloveniji.

Italijanski guverner v Dalmaciji Bastianini, ki je, kakor je znano, pripravljaval umor Blagopokojnega Kralja Aleksandra, je v Zadru govoril razokno svojega hotela in zagrožnil, da bodo italijanske oblasti v Dalmaciji neusmiljeno postopale. (Dalje na 4. strani)

LADJA PRIŠLA V SLUŽBO MORNARICE

Nova bojna ladja Fulton, ki je bila nedavno izročena v službo vojni mornarici. Ladjo so pričeli graditi v juliju 1939 ter je bila končana v decembru 1940. Dodeljena je zdaj pacifiškemu brodomstvu.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoev po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago.
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Vredno malo razmišljanja

Prišla je naravnost presenetljiva vest, da Moskoviči preselijo do štiristo tisoč Nemcev od bregov Volge tja v Sibirijo. Omiljena je ta vest z zatrdilom, da jih ne izženejo, kakor nacisti izganjajo Slovence, temveč da jim odkažejo tam zemljo, dobro zemljo, kakršne je v Sibiriji še za milijone. Ampak kako naj to izvršijo, ko imajo polne roke z vojsko? To je prava zagonetka, saj prometnih sredstev v Rusiji že od nekdaj primanjkuje. Moskoviči so zdaj svet presenetili v marsičem in pri marsičem, morda bodo tudi pri tem. Razlog za preselitev je — špijonstvo in petokolonstvo med temi Nemci, in to razume lahko vsak, ki pozna Nemce. Ni izključeno, da bi se morali Rusi potegniti nazaj za Volgo, in tako špijoni bi jim delali težke preglavice. Kaj takega pa svet še ni doživel.

Pri tem je še nekaj najmanj vrlo zanimivo. Pravi Nemci so bili na Volgo naseljeni okoli l. 1750 po carici Katarini, ki je bila sama Nemka. Le do osem tisoč jih je bilo. Zdaj jih je nad 400 tisoč. Deloma sem tudi jaz spoznal te Nemce od Volge in videl vso njih nemško zagrizenost. Že pri zadnji vojski so smatrali Rusijo za njih lastno in nemško domeno. Moskoviči jih morajo še bolj poznati, ako so se odločili za tak korak.

Zanimivo je, da se niti v dolgi dobi, toraj v dobi dvestoletij Nemec ne izgubi, in se številno tako pomnoži. Koliko milijonov Slovanov je že odšlo v nemške pokrajine in koliko jih je tam?? Vsi so se poizgubili, pri Nemcih se pa niti eden ne izgubi in se silno pomnožijo in ostanejo Nemci. To je bistvena razlika, in to jasno prikazuje smer bodoče slovanske politike, da mora namreč na slovanskem ozemlju biti Slovan gospodar, ako noče, da mu ne zavladajo primerno maloštevilni tujei, pred vsem Nemci.

Se na drugo točko pridemo pri tem. V Londonu je med Čehi in Poljaki neki ravs. Odkod? Očividno mislijo Poljaki le na svojo poljsko državo, kjer bi vse druge "poljakili". Well, med Slovani mora veljati načelo: če kak Slovan enega plemena sam hoče postati člen drugega plemena, toraj Čeh postati Poljak, Poljak Čeh, Rusin Poljak, Slovenec Hrvat in obratno ... naj postane svobodno, ker ni izgubljen, ampak sile niti pri tem ne sme biti, in tudi za Nemca ne sme biti sile, če hoče ostati Nemec.

Poljaki bi pri kakem Združenem slovanstvu, na kar brčkone Čehi mislijo, ne izgubili niti enega Poljaka, s silo pa tudi ne smejo nobenega pridobiti, in tako pri vseh slovanskih plemenih. Slovani pa, ki grejo izven svojega slovanskega ozemlja, se bodo izgubili, o teh ni treba jamrati, ker že značaj je pri Slovanih tak, da se sami čim prej hočejo iznebiti slovanstva, ko prestopijo med tujce. Slovonom ni pomoči, Nemci si pa znajo pomagati, iz osem tisoč jih je ob Volgi zdaj nad 400 tisoč.

Občudovanja vreden je ta nemški značaj, da ne postanejo takoj mehke mevže, ko prestopijo domači prag. Take trdnosti Slovanom popolnoma manjka. Kar pa je zopet na tem nemškem značaju odurno, je prikazen, da se Nemec v tujini, kamor je šele včeraj prišel prav kakor kak berač, danes obnaša, kakor bi bilo vse le njegovo in bi moralo vse njemu, privrandancu ali celo pritepecu, služiti. Ta odurna lastnost tepe zdaj Nemce ob Volgi, ker ne branijo svoje domovine, temveč jo izdajajo. Izgovor, da so Nemci, je jalov, ker so si očetje Rusijo izbrali za domovino, zdaj pa to Rusijo izdajajo, ko se ta domovina bori za smrt in življenje. Kar zaslužijo, to bodo dobili v Sibiriji.

Ko je bila v začetku aprila napadena Jugoslavija od strani Nemcev, je bila pomoč iz Londona in iz Washingtona takoj obljubljena. Iz Amerike preko Atlantika kajpada obljubljena pomoč ni mogla priti pravočasno. Angleška pomoč pa je znana. Pride menda le iz ust, kaj bolj daleč pa ne pride in sigurno ne pravočasno tja, kjer bi kaj zalegla in kamor bi morala priti, da naj bi kaj pomagala. Neverjetno je, da bi bila gospoda v Londonu tako kratkovidna, da bi ne vedela kaj je treba storiti, da bi v kakih slu-

čajih izdatna pomoč dospela pravočasno. Vzemimo n. pr. nemški napad na Rusijo. 22. junija se je napad pričel. Ves čas so govorili v Londonu o takojšnji pomoči Rusiji. Koliko je te pomoči res prišlo na svojo mesto sicer ni znano, a posebno dosti jo najbrže ni bilo, če jo je sploh kaj bilo. Besed in obljub pa je bilo dosti. Same prazne besede in obljube Hitlerja ne bodo uničile.

Ko so spomlad začeli izdelovati velike "leteče trdnjave" velika letala, so tisto novico dan in noč bobnali po radiju, dnevnikih, magazinih, itd. Novico so spremljale podrobne slike in kajpada tudi napoved, koliko teh velikih ptic se bo naredilo in poslalo čez morje. Zadnje dni pa so Angleži poročali, da so se te velike "leteče trdnjave" srečale nad Francijo z velikimi pticami sovražnika, ki so baje bolj oborožene in opremljene in menda hitreje. Kaj to uči? Če drugega ne to, da je silno nespametno, da se v Ameriki o vsaki novi iznajdbi ali izboljšavi kakih aparatov z vso silo bobna v svet po radiju in tisku. Ali mislite, da ko sovražnik čuje tako vest, ne gre takoj na delo, da iznajde nekaj boljšega, učinkovitejšega orožja? Taka neoprednost je nevarna in demokraciji škodljiva. Ali kdo čuje Nemce, kaj takega bobnati v svet? Kaj še! Molčijo ko zid o vsem kar imajo. V Ameriki se pa o vsaki najmanjši iznajdbi bobna na ves glas in pripoveduje skoro do zadnjega vijaka, kako je napravljena.

VSEH SLOVANOV JAVNI SHOD

Denver, Colo.
V nedeljo, 5. oktobra, točno ob drugi uri popoldne, se prične v denverski mestni dvorani (City Auditorium) patriotični javni shod vseh Slovanov v Denverju in okolici. Vstopnina je prosta in na programu bodo razni govorniki in pevci, kot na primer Mr. John Germ z njegovim kvartetom iz Pueble, slovanski pevski zbor iz Denverja, glavni govornik bo Mr. Boich, gl. podpredsednik Hrvatske Bratske Zajednice in državni senator iz Ohije, kakor tudi zastopniki federalne, državne in mestne vlade, kajti povabljeni so United States District Attorney, Guverner in Župan.

Gl. namen tega shoda je, da se Slovani pokažemo, da držimo z našo novo domovino in da ne odobravamo nečloveške ravnanje, ki ga počenjata največja sovražnika slovanskega naroda Hitler in Mussolini na rodni lastni slovanski zemlji z našimi ubogimi brati in sestrami onkraj širokega oceana. Naš protest mora biti tako glasan, da nas bo slišal predsednik Roosevelt v Washingtonu, D. C., kajti on bo imel odločilno besedo pri mirovni konferenci, da bo tudi za naše uboge, pridne, poštene in dobre ljudi imel primeren kosček kruha do katerega je naš narod na lastni rojstni zemlji upravičen. Torej Slovenci, kakor tudi ostali Slovani po Združenih državah Ameriških! Združimo se, napravljajmo javne shode na katerih sprejemamo resolucije ter jih pošiljamo na predsednika Roosevelta, senatorje in kongresmane, da bodo nas in naše uboge trpine vpoštevali, ko bo prišel čas za to, da se našemu narodu odloči svobodo, kot jo imajo drugi narodi. Taki javni shodi bodo veliko pripomogli za rešitev našega naroda, zato je dolžnost vsakega posameznega Slovana, da pri vseh takih prireditvah in javnih

shodih stoprocentno sodeluje ter na ta način pripomore do rešitve našega naroda.

V nadi, da se ves slovanski narod v Denverju in okolici vdeleži tega javnega shoda, ostajam z rojškimi pozdravi za osvobojenje in rešitev slovanskega naroda.

Anthony Jeršin

VELIKO ZBOROVANJE ZA POMOČ JPO MED NAŠIMI VRHNIČANI

Waukegan-North Chicago, Ill.
Nad 3500 rojakov iz Waukegana in North Chicago se bo zbralo skupaj k velikemu zborovanju za Jugoslovansko pomočno akcijo v nedeljo 2. novembra popoldne v Slovenskem narodnem domu 424 Tenth Street. Tega zborovanja se bodo udeležili tudi odborniki Jugoslovanskega pomožnega odbora iz Washingtona, D. C., kakor tudi zastopniki jugoslovanske vlade ter nekateri drugi Jugoslovani, ki so pribežali v Ameriko, kateri bodo na programu.

Da bo to zborovanje zares veliko, se razvidi lahko iz tega, da bo pri tem sodelovalo 14 raznih podpornih in drugih društev in klubov.

Odbor je pa sledeči: Anton Kobal, predsednik; Mrs. Jennie Keber, podpredsednica; Joseph Zorc, tajnik; Frank Nagode, blagajnik; Matt Slana, Sr., John Miks in Louis Kosir, nadzorniki. Vsi tajniki društev in klubov pa bodo sodelovali kot pomožni odborniki pri tem zborovanju.

Organizacije, oziroma društva ki se bodo zborovanja udeležila in člani ki jih bodo zastopali so sledeči: Sloza, SNPJ, št. 14, Frances Artač in Lovrenc Ogrin; Slovensko samostojno društvo, Frank Nagode, Frank Brence in John Jelovšek; Little Fort Lodge SNPJ, Anton Kerzic; Slovanski Sokol, Louis Kosir in Math Warsek; Sv. Jožefa št. 53,

KSKJ., John Miks, Joseph Zorc in Joseph Petrovic; Sv. Ana št. 127, Frances Furlan, Louis Count in Frances Drobic; St. Mary št. 79, KSKJ Jennie Keber, John Hladnik in Anton Mozinga; Women's C.O.F., Margaret Repp; Sv. Rok št. 94, AFU, Anton Kobal, Anton Stanovnik in John Zalar; Sv. Družina Joseph Drasler; Vitezi sv. Jurija, Math Slana, Sr., Joseph Slana in Anton Bezpalec; Sacred Heart court, C.O.F., Frank Ogrin, Sr. in Frank Ogrin, Jr. — Slovenski dobrodelni klub (Slovenian Welfare club), August Cepon in Mike Opeka, in National Home Choral Society, Joseph Kosir. — Ta organizirana skupina bo sodelovala v tej kampanji po državnem dovoljenju, ki nosi številko 478, za pomoč od vojne tako težko prizadetim v starem kraju. Vsi v ta namen nabrani darovi se bodo oddali Jugoslovanskemu pomožnemu odboru v Ameriki, katerega glavni odborniki so: Vincent Cankar, predsednik, Joseph Zalar, tajnik in Leo Jurjovec, blagajnik.

Dosedaj se je izdal oglas na razna društva, v katerem se prosi skupnega sodelovanja. Vsak dar bo s hvaležnostjo sprejet.

Odbor

SHEBOYGANSKE ŽENSKESKO PRIDNO NA DELU ZA RDEČI KRIŽ

Sheboygan, Wis.
Za letošnje leto so menda topli dnevi že minili in tako se nam približuje počasi mrzla zima.

Tukajšnji odsek slovanskih žena in deklet za ameriški Rdeči križ je prav pridno na delu z izdelovanjem obvez, šivanjem in pletenjem. Načelnica pletenja je Mrs. Joseph Repenšek, Sr. Pred kratkim je zopet prejela večje naročilo volnenih jopičev in otroških oblek. — Slovenske žene ste prošene, da za to dobro delo pomagata kolikor vam čas dopušča, kajti za to zadnje poslano naročilo prosijo, da bi bile še pred Božičem izdelane. Ako torej katera želi pomagati s pletenjem, naj se obrne do Mrs. Joseph Repenšek.

Zadnji teden je prejelo državljanstvo dvanajst naših rojakinj, samo en moški je bil med njimi. Te so bile: Mary Margola, Josephine Cerpich, Johanna Derevehin, Antonija Hlade, Julija Valencie, Rose Virant, Anna Droll, Mary Markelz, Rose Pekoll, Mary Samosa, Jožefa Kobal in Steven R. Germain. — Zavedali se ste dolžnosti svobodne države in kateri živite in da iste tudi dejansko izpolnjujete, ste se potrudili, da ste prejeli državljanstvo. Sprejmite zato tudi naše čestitke!

Kolikor mi je znano, imamo pri nas tudi veliko bolnikov v naši naselbini. V bolnišnici sv. Nikolaja se nahajajo sledeči: Josepha Kastelic, Carl Klammar, Sr., Ann M. Falle, Jennie Gorenz in Ursula Marvick. Na domu se pa zdravijo Steve Radovan, Jr., Eugenia Fale in Theresa Strnisha. Jennie Godes si je pa šla iskat zdravlja v slovečo Mayo kliniko v Rochester, Minn. Vsem tem bolnikom in tudi za katere ne ve-

mo da so bolni, želimo skorajšnjega ljubega zdravlja!

J. Mohar, zast.

PISMO IZ DOMOVINE

Chicago, Ill.

Župni urad Stari trg pri Ložu, 25. avg.

Rev. p. John K. Ferlin, frančiškan v Lemontu, daleč poznani "lemontski čebelar," ki se pripravlja na medeni piknik v nedeljo 5. oktobra, je prejel iz starega kraja kratko pismo od mnogim ameriškim Slovincem znanega slovanskega duhovnika Pavla Podbregarja, kateri se je pred nekaj leti nahajal v Ameriki in sicer v Lemontu pri oo. frančiškanih, kjer je kot profesor poučeval in potem v Jolietu, na slovanski fari sv. Jožefa, kjer je bil za pomožnega župnika. Ta gospod piše o usodi, ki je zadel naše lepe slovanske kraje tako le:

Rev. Father John! — Samo kratko: 26. aprila aretiran (sobota) in odpeljan z drugimi sobratih-duhovniki na Vransko, od tam v Celje v kapucinski samostan. Tu je že bilo zaprtih okrog 50 mašnikov in 20 bratov (franciškanski, kapucinski in lazariisti). Od tu 28. junija vsi odpeljani v Rajhenburg v trapistovski samostan. Tu bili en teden; 5. julija na Hrvaško in prišel v Slov. Pože. Hrvatska država dovolila, da smo večina duhovnikov prišli v provinco Ljubljana. Zaenkrat stanujem pri prijatelju župniku kot zgoraj našlov. — Zgubil sem vse, knjižnico: krasna dela, novo pohištvo, obleko, orodje za kuhinjo, pribor za mizo. Zaplenjeno od nemških vojakov. — Moja vest: je mirna. Učil sem farane pokorščino do oblasti "opominja je jih, naj bodo vladnim oblastem podložni, poslušni." (Tit, 3, 1).

Tu, ki sedaj kot gost stanujem — oblasti, vojski in ljudje sprijazni, gostoljubni. Please, help me through Red Cross in Rome or direct in Ljubljana!! My Greeting to all Rev. Fathers, Derengovski in Brothers! — V Gospodu,

Pavel

Pripomba ured. — Pismo ima italijanske znamke, na katerih je poštni žig "Stari trg pri Rakeku — (Lubiana). Je tudi registrirano in registrirani listek je še isti, kot so bili prejšnji v Jugoslaviji, samo da je besedilo v cirilici prečrtano. Na zadnji strani je skoro pokrito s poštnimi žigi, ki jih je najmanj sedem in iz katerih se razvidi, da je bilo žigosano prvič 26. avgusta, potem 27. avgusta in 28. avgusta, menda od železniške pošte, kajti na prvem žigu je razbrati (Trieste-Milano), drugi je nečitljiv, na tretjem z 28. avg. pa (Posta Estera — Milano). Pismo je prišlo v New York kot se razvidi z žiga 9. septembra, v Lemont pa 24. septembra in Father John ga je dobil v roke 25. septembra, torej ravno mesec potem, ko je bilo pisano. — Pismo je seveda šlo skozi italijansko vojaško cenzuro, kajti je na njem dovolj razločviden listek z napisom "Verificato per censura."

To kratko pismo dovolj jasno govori, kako se je godilo v prvih dneh okupacije z našimi

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Rojak v avtni nesreči

Manor, Pa. — V bližnji naselbini Wegley je pred kratkim umrl Simon Grošelj, v starosti 61 let. Podlegel je hudim poškodbam, ki jih je dobil v neki avtomobilski nesreči.

Na operaciji

Cleveland, O. — V Polyclinic bolnišnici je srečno prestala operacijo Miss Frances Pavlovich, hči Mr. in Mrs. Paul Pavlovich. Zdravje se ji polagoma vrača.

K vojakom so odšli

Pueblo, Colo. — Te dni je odšel v vojaško službo Strica Sama sin Mr. in Mrs. Anton Galich iz 1222 Bohman Street. — Prav tako je moral v službo Strica Sama sin Mr. in Mrs. Anton Robol iz R. 1, Box 176. To je že drugi sin Mr. in Mrs. Robola, ki je odšel v vojaško službo. — Potem je odšel k vojakom tudi sin Mr. in Mrs. Frank Tekavec na 1108 Santa Fee Ave. — Prijatelji žele odšli fantom vse najboljše in srečnega povratka med svoje drage. — Starsi vseh treh so naročniki Amer. Slovence. — J. M.

Dopadlo se mu je na srednjem zapadu

Colorado Springs, Colo. — Sliko dobil v redu. Bil sem v Jolietu na proslavi cerkvenega jubileja in videl veliko parado. Kar lepo je bilo videti toliko Slovencev skupaj, ki s svojo navzočnostjo in sodelovanjem pri paradi pokazali, da se zanimajo za Boga in vero. — Zvečer v nedeljo nas je več skupaj zapustilo Chicago in jaz sem v ponedeljek ob 11:00 dopoldne že bila doma. — Prav lepa hvala g. uredniku Amer. Slovence in pa vsem prijaznim chikaškim rojakom, ki so nas delegacije 11. konvencije ZSZ tako prijazno sprejeli. Lepo je bilo pri vas in še dolgo časa se bom vas vseh spominjal. Želel bi, da bi nas tudi vi prišli obiskat v Colorado Springs. — M. Kapsch.

Dve poroki

Cleveland, O. — V soboto 27. septembra sta se v cerkvi Our Lady of Peace na Shaker Blvd. poročila Frederick J. Ubic, sin poznanih Mr. in Mrs. John in Katherine Ubic ter Miss Goldie Major. Poroka je bila s sv. mašo. — V cerkvi sv. Pavla sta bila poročena v soboto 27. septembra Mr. Anthony Strekal, sin Mr. in Mrs. Joseph Strekal iz Carrington Ave. in Miss Mary Elizabeth, hčerka Mr. in Mrs. John Marinčič iz East 63rd St. — Tudi ta poroka je bila s sv. mašo. — Prijatelji častitavo mladima paroma in jima žele vso srečo v novem stanu!

Ljudmi, zlasti duhovniki in je dovolj jasen dokaz tem, ki še sedaj, ko so že toliko brali in slišali, ne verjamejo, da je tam tolikšna preganjanje.

NEPRIČAKOVAN SUNEK

(297)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

THE SAVAGE CREEPT ALONG THE LOG TO SLASH TARZAN'S HANDS AND DROP HIM TO THE GROUND.

BUT THE EVER-ALERT APE-MAN DETECTED HIS STEALTHY FOE. SUDDENLY HIS SINEWY BODY WHIRLED UPWARD.

VIOLENTLY HE STRUCK THE BUTAWA AND SENT HIM TUMBLING.

THEY WERE BOTH DOWN. TARZAN WAS ON TOP OF THE TROUBLE-SOME APE.

Divjak se je plazil naprej po veji da zasmahne no Tarzanu in ga zbijne na tla.

Toda vedno čuteči Tarzan je opazil svojega potuhnjenejšega sovražnika.

Krepko se je zavijtel in z vso močjo zadel divjaka ter ga tako zbil na tla.

Nato je hitel od tod, da podvzame korake za vznemirljivo džungelsko dekle.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
Podpredsednik in mladinski nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.

2. podpredsednik: Frank Primozich, 1927 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 W. Penn. St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mike Popovich, 9510 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
3. nadzornik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Frank Glach, 1036 E. 77th St., Cleveland, Ohio.
2. porotnica: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, O.
3. porotnik: Peter B. Golech, R. D. No. 2, Box 143, Sandy, Utah.
4. porotnik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Ave., Canon City, Colo.
5. porotnik: Frank M. Tomasic, Box 444, Helper, Utah.

UPADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavnega tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem odrasli oddelci, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmogni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENC, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

W. S. A. ON THE MARCH TO GREATER PROGRESS

This is the opportune time to gather in those new members for your Association. There are hundreds of men, women and children who need and will take out insurance and fraternal benefits. More and more the public is realizing that fraternal insurance is the best form of home defense. It only remains for someone in any fraternal organization to call on them and sign them up. Without a doubt, they belong in the W.S.A.

Our strong Association has much to offer at less rates than in most other organizations. How are they going to know this? Why—it is up to you to tell them. A friendly call at their homes with an explanation of the facts will certainly mean a new member, or more members.

In the Crusade now in progress you have the chance to do some campaigning. There is a liberal cash commission for your efforts, and your lodge will be in the running for a prize. Be a loyal soldier in the W.S.A. march to progress.

ZAPISNIK

11. REDNE KONVENCIJE ZSZ. VRŠEČE SE V CHICAGO, ILL.
OD 25. DO 28. AVGUSTA 1941.

(Dalje — Continued)

Drugi glavni podpredsednik Frank Primozich priporoča, da bi se zahvalili slovenskim cvetličarju Mr. Gottliebu za poslani krasni šopek zbornici, kar je bilo enoglasno odobreno in zbornica vstane.

Prvi porotnik Frank Glach priporoča, da se da priznanje II. porotnici za njeno delo. V znak priznanja zbornica vstane in se omenjeni prikloni.

V znak sožalja umrlim članom in članom od zadnje konvencije, delegacija vstane in se sklonjenimi glavami spominja pokojnih sobratov in sosester.

Predsednik zaključuje sejo ob 12:25.

DRUGA SEJA

v ponedeljek popoldne 25. avg.
Konvenčni predsednik Leo Jurjovec odpre sejo ob 1:30 popoldne. Takoj nato prebere pismo vrhovnega zdravnika Dr. J. F. Snedeca, v katerem želi zborujočim delegatom in delegatijam vsega najboljšega uspeha za ZSZ.

Prebrani sta bili brzojavki ena od poslanika kraljevine Jugoslavije Dr. Konstantina Fotića iz Washingtona, D. C., v kateri sporoča, da mu je zaradi važnih poslov nemogoče se udeležiti konvenčnega banketa. Sporoča pa, da ga bo tam zastopal generalni konzul g. Cabrić iz Chicage. Obenem pozdravlja zbrano delegacijo in jim želi najboljšega uspeha. — Drugi brzojav je bil od Mr. Ant. Zbasnika, glavnega tajnika A. B. Z., kateri pozdravlja zbrane delegate in delegatije ter glavni odbor in obenem želi konvenciji sestranskega uspeha. — Zbornica je oba brzojave z odobravanjem sprejela. — Nato konvenčni predsednik prebere pismo aldermana Roppa, ki pozdravlja delegate in delegatije, omenja, da mu ni moglo se udeležiti se konvenčnega banketa in želi vsestranskega uspeha za ZSZ.

Delegat Joe Spiller prebere pismene častitke glavnega predsednika KSKJ. J. Germa iz Pueblo, Colo., ki želi delegaciji vsestranskega najboljšega uspeha,

kar vzame zbornica z odobravanjem na znanje.

Predsednik konvencije prebere došlo pismo bivšega glavnega predsednika Antona Kochevarja, ki se nahaja v bolnišnici v Pueblo, Colo., kateri želi konvenciji vsestranskega uspeha. Zbornica vzame častitke in želje bolnega sobrata z odobravanjem na znanje in obenem določi, da se mu pošlje v bolnišnico s konvenčnega zborovanja šopek cvetlic z željo, da bi skoro okreval.

Takoj nato se določi dnevni red konvenčnih zborovanj za časa konvencije in sicer bo zbornica zborovala od 9:30 do 12:00 popoldne in popoldne od 1:30 do 4:00 zvečer.

Delegat Pektetz priporoča, da se izrazi čestitke drugi konvenciji mladinskega oddelka, kar zbornica odobri.

V tem konvenčni predsednik priporoča delegatom in delegatijam, da bi naj bili danes zvečer vsi navzoči pri mladinskem večeru in zanimivem programu, ki bo podan mladinskemu oddelku v šolski dvorani.

Delegat John Plutt, od društva sv. Martina št. 1. poroča, da je društveni napredek od zadnje konvencije prav zadovoljiv. Nobenih pritožb ni bilo, pač pa na pretek 145 novih članov in članic v oba oddelka. Pa ne samo to, so to dobri in zanesljivi člani, pa naj bodo to naše ali tuje narodnosti. Potem izreče zahvalo glavnemu odboru, za tako lepe in vzpodbudne članke v našem glasilu Amer. Slovenec. — Predsednik konvenčnega zborovanja se delegatu Pluttu zahvali za tako laskavo pohvalo in mu obenem izreče priznanje za tako lepo napredovanje pri društvu in za tako uspešno delo.

Delegat Joe Spiller od dr. št. 3, Pueblo, Colo., poda sledeče sporočilo.

Poročilo in nasveti društva Slovan št. 3, Pueblo, Colo.:
1.) Vsi tisti člani in članice, ki so pri društvu 30 ali več let, bi naj bili prosti smrtninskega asesmenta, ako so stari nad 70 let. To pomeni, da bi se za ta asesment dobilo denar 2c iz dobrodelnega sklada, 1c pa iz kon-

venčnega sklada.

2.) Da bi ne bilo treba bolnemu članu se javiti tajniku prvi dan bolezni, ampak, da bi se mu dalo pet dni časa, da se prijavi tajniku, bolniška podpora bi se mu plačala pa od prvega dne, ko je bil pri zdravniku.

3.) Da Zveza pusti po en smrtninski asesment vsem društvom vsako leto, društva pa naj ta denar denejo v svojo blaginjo. S tem denarjem bi potem društva založila asesment za tiste člane, katerim ni moglo o pravem času plačati njihovega asesmenta.

4.) Da bi Zveza sprejela nazaj vse tiste člane in članice, kateri so bili pred zadnjo depresijo zavarovani za bolniško podporo in operacije, pa so bili ob času depresije prisiljeni od teh podpor odstopiti, ker jim ni bilo moglo plačevati asesmenta. Da bi se take člane sprejelo nazaj za vse podpore, za katere so poprej plačevali, četudi so stari nad 50 let, vendar pod tem pogojem, da se dajo zdravniško preiskati.

5.) Da bi vsak glavni uradnik, delegat in delegatinja, dobili po en iztis zapisnika te konvencije.

6.) Da bi dala Zveza tiskati nove bolniške nakaznice, na katerih bi bilo manj vprašanj, zlasti v angleškem jeziku.

7.) Vsi tisti člani in članice, kateri imajo certifikate (b) in (c) in (bb) in (cc), kateri certifikati imajo rezervno vrednost po času treh let, in če so člani po preteku treh let suspendirani, da Zveza povrne društvom vse zastale asesmente in stroške za dotičnega člana ali članico, kateri je bil suspendiran in za katerega je društvo založilo asesment.

Glavni tajnik Anthony Jeršin se v večini strinja s priporočili delegata Joe Spillerja, z vsemi se pa ne more, ker so nekatere priporočene točke nesprejemljive, zlasti glede opustitve asesmenta nad 70 let starih članom in članicam. — Za zopetno sprejetje za bolniško podporo onim članom, ki so vled depresije od te podpore odstopili, bi se jih sprejelo nazaj za podporo s tem, da se dajo zdravniško preiskati. — Glede opustitve dvomesne asesmenta tudi ni moglo sprejema. — Glede zapisnika, ki bi ga na po priporočilo delegata Spillerja dobili vsi člani, tudi ni potrebno, ker itak imajo zapisnik v glasilu, katerega si vsak lahko shrani. — Glede priporočila o bolnikih v bolniških zavodih v potrditev njih podpore zadostuje pismo od zdravnika, kot je bilo dosedaj. — Proti državnim postavam pa ima, da bi suspendirali člana, ki ima rezervno na svojem certifikatu. — Aktivni mladinski oddelki bodo, če bo moglo, kakor dosedaj dobivali za proslave Materinega dne določeno svoto denarja. — Glede zmanjšanja števila porotnikov, tudi ni umestno. Bolje je za organizacijo, če jih je več.

Predsednik konvenčnega zborovanja prebere pismo prejšnjega glavnega predsednika Zapadne Slovanske Zveze, v katerem pozdravlja zbornico in jo opominja, naj dela za vse članstvo s pravo bratovsko ljubeznijo in Zveza bo napredovala boljše, kakor pa če bodo delali samo za seboj. Na koncu želi vsem velikemu dobrega uspeha na bratskem polju.

Glavni nadzornik Matt Kochevar se zahvali za tako prisrčen pozdrav od strani delegacije, zahvali se tudi odboru za konvenčne priprave za tako zares lepo okrašenje ulic, ker je prav mi-kavno gledati plapolajoče zastave in na napis, da človeka res navduši, ko vse to gleda. Nato se oprosti, da mu ni bilo moglo zaradi bolehnosti priti prej na zborovanje, kar zbornica vzame na znanje. Nato poda svoje obširno poročilo.

Poročilo predsednika nadzornega odbora, ki je bilo dolgo in posebno zanimivo, zbrana delegacija sprejme z glasnim aplaudiranjem in ga enoglasno odobri.

Delegat Joseph Ponikvar, od dr. št. 23, Cleveland, O., poda sledeče poročilo:

Členjena zbornica. Ker sta po-

dala že precej obširna poročila naša dva clevelandška glavna uradnika, zato meni ni dosti preostalo. Skušali smo povzdigniti ZSZ v Clevelandu, kolikor je bilo v danih razmerah mogoče. Uspeha pa nismo imeli dosti v pridobivanju novega članstva. Ne vem vzroka. Mogoče je naša krivda in pripoznamo, da za Cleveland je premalo članstva. Tri naša društva smo lepo prijateljsko sodelovali in mislim, da gl. odbor ni imel veliko sitnosti z nami. Smo vsi zdravi in mislim, da je malo društev, ki bi vzela tako malo bolniške podpore, kakor ravno naša društva. — Kar se tiče pravil in drugih stvari, mi je dalo društvo polno moč, da po svoji previdnosti delujem. Priporočam pa, da ako bi bilo mogoče, da ta konvencija izvoli nekak odbor, katerega naloga bi bila gledati, ako bi bilo mogoče priti do kake združitve s katero drugo organizacijo, katere obstoja na isti podlagi kakor ZSZ. Članstvo je bilo zelo zadovoljno za poset v zadnjem letu po glavnem predsedniku Leo Jurjovec in po II. nadzorniku M. Popovich-u, kakor tudi za base-ball igralce, ki so prišli iz So. Chicage. Vtis, katerega so naredili naši glavni uradniki, je bil velike važnosti za razvoj ZSZ. — Priporočamo tudi za naprej, da bi ob časa do časa kdo izmed upravnega odbora prišel nas obiskat v Cleveland. — Želimo, da bo ta konvencija rodila dobre sadove za bodoči razvoj organizacije in vas vse skupaj bratsko pozdravljamo.

Poročilo se vzame na znanje. Delegat Joseph Perich od dr. št. 4, Midvale, Utah poroča, da se članstvo pri njih dobro drži in da člani še dosti dobro plačujejo asesmente, kakor tudi številno obiskujejo seje. To je dobro znamenje, znamenje da bomo še napredovali.

Delegat Anton Rupar od dr. št. 16, Pueblo, Colo. priporoča, da bi se zopet sprejeli člani, ki so za časa depresije bili primorani zapustiti društvo in organizacijo, da bi se naj tudi takim, ki so stari od 50 do 55 let, dala prilika za zavarovalnino do svote \$250.

Delegat John Pektetz, Jr., od dr. št. 41, Denver, Colo. priporoča spremembo nekaterih točk v pravilih, zlasti glede težke poškodbe, kar se je dalo v pregled posebnemu odboru.

Delegat August Topolovec, od dr. št. 14, Spring Glen, Utah je tudi podal svoje sporočilo, katerega je zbornica vzela na znanje.

Delegat Vencel Novak, od dr. št. 21, Ely, Minn., priporoča povišanje porodiškega daru materam.

Delegatinja Frances Ponikvar poda sledeče poročilo: — Pozdrav glavnim uradnikom in uradnici, delegatom in delegatijam, 11. redne konvencije Zapadne Slovanske Zveze, ki se vrši tu v prijazni slovenski naselbini v mestu Chicago, Ill. — Naj navedem nekoliko podatkov o poslovanju našega društva. V odraščem oddelku je 70 članstva in 59 v mladinskem. Kakor aktivni, tako tudi mladinski oddelki obdržuje redne mesečne seje. Ker se članice društva zavajajo, da je potrebno dati mladini nekaj, kar jih zanima in ker so v mladinskem oddelku v večini deklice, zato za enkrat ne gojimo drugega športa, kot da se deklice vežbajo v korakanju in majo zato v ta namen primerne uniforme, v katerih so že večkrat javno nastopile. — Kljub vsemu prizadevanju pa društvo ni napredovalo, kakor bi bilo želeli. So pač nekateri vzroki, zavoljo katerih se bom pozneje oglašal. — Precej novih članic smo dobile v tej predkonvenčni kampanji v odrasli in mladinski oddelki. Posebno je še razveseljivo dejstvo, da je obenem pristopila v društvo cela družina Christel, trije člani v odrasli, sedem pa v mladinski oddelki. — Od zadnje konvencije so umrle tri članice. Pri smrtninskih izplačilih istih, kakor pri vseh bolniških in operacijskih podporah, je bilo glede te-

ga od strani prizadetih popolno zadovoljstvo in hvaležnost namram organizaciji. Le en slučaj je, zaradi katerega se članica Josephine Mlakar pritoži. Prizadeži članici je v tovarni odtrgal del prsta. Od druge organizacije je zato dobila \$50.00 odškodnine, od naše organizacije pa samo bolniško podporo. — Po dosedanjih pravilih, slednja ni mogla dobiti izplačane odškodnine za težko poškodbo, zato bi bilo priporočljivo, da se pravila, ki se tega tičejo, izboljšajo, ker včasih majhne neizplačane vsote veliko škodujejo pri agitaciji za novo članstvo. Naj 11. redna konvencija naše organizacije stori mnogo za uspeh in procvit vsega članstva.

Priporočilo delegata Johna Plutta se da od odbora za pritožbe. Ker se je nabralo precej gradiva za razne odbore, so isti šli na delo, predsednik je pa zaključil sejo ob 4:15 popoldne.

TRETJA SEJA

Torek, 26. avg. popoldne. — Predsednik odpre sejo ob 9:10 minut. — Prebere se zapisnik prve in druge seje, katerega zbrani delegatje in delegatnje odobrijo.

Takoj nato poda svoje poročilo gospodarski odbor, kateri se izrazi, da je vse v najlepšem redu. — Zbornica vzame poročilo gospodarskega odbora z zadovoljstvom na znanje.

Za tem konvenčni predsednik Leo Jurjovec prebere brzojavke in pisma, katere so sledeče:

Brzojavka Steve Mauser, član porotnega odbora A. B. Z.

Druga brzojavka je od Anna Virant, predsednice dr. št. 190, KSKJ. iz Denverja, Colo.

Tretja od društva št. 1, ZSZ, pošilja Joe Tezak, društveni blagajnik, Denver, Colo.

Četrta od Johna Peketz, Sr., prvega glavnega predsednika Zapadne Slovanske Zveze iz Denverja, Colo.

Peta od Dr. Harry A. Shier, iz Denverja, Colo.

Šesta od Mr. in Mrs. John Pektetz Jr., iz Denverja, Colo.

Sedma od Johna Mramorja iz Pueblo, Colo.

Osma od Hyman D. Landy, secretary Colo.-Wyo. State Fraternal Congress iz Denver, Colo.

Deveta od Mrs. Pia Perko, iz Pueblo, Colo.

Deseta od društva št. 32, Cleveland, O.

Enajsta od Johna Gornika, glavnega tajnika Slovenske Dobrodelne Zveze v Clevelandu, O.

Pismene častitke od društva "Slovan" št. 3, ZSZ., Pueblo, Colo., katere pošilja blagajnik Rudolph A. Okorn.

Pismene častitke od društva "Zapadna Zvezda" št. 16, ZSZ. iz Pueblo, Colo., katere pošilja blagajnik omenjenega društva Joe R. Grebenc.

Delegacija je vsako brzojavno častitko, kakor tudi pismeno, sprejela in pozdravila z glasnim ploskanjem.

Pismo Zvonka Novaka se vzame na znanje.

Nato delegatinja Frances Ponikvar predstavi delegacijo članice društva št. 29, kateri v počast za njeno uspešno delo zbornica vstane in se ji prikloni.

Takoj nato poda svoje poročilo odbor za resolucije, ki je v angleščini.

Mr. President, and Members of the Supreme Board, Brothers and Sister delegates.

Whereas we of the Resolution Committee, which has been appointed at the eleventh regular convention, and which has appointed, Miss Lipersick, secretary who will give you a complete report. We trust that the report which she will give will win your undivided approval.

The Resolution Committee is open for any suggestions or written resolution, that the present delegation may have to offer.

May I present Miss Lipersick, Sec'y Resolution Committee. President, Supreme Board, Members and Delegates:

The Resolution Committee has written the following telegrams which they contemplate sending, providing it meets

with your approval.

Grace A. Lipersick, Sec'y Resolution Committee. Predsedniku Združenih držav F. D. Rooseveltu, Njegovi visokosti Dr. Konstantinu Fotiću, poslaniku kraljevine Jugoslavije, Antonu Kochevarju, prejšnjemu glavnemu predsedniku ZSZ., kateri se sedaj nahaja v bolnišnici, direktorju of Insurance, Springfield, Ill. in Ins. komisariju države Colorado. — Zbrani delegatje in delegatnje enoglasno odobrijo sklep odbora za resolucije.

Poročilo vrhovnega zdravnika: Vrhovni zdravnik Dr. J. F. Snedec, kateremu se včeraj ni bilo moglo udeležiti konvenčnega zborovanja, je prišel na zborovanje danes in je podal svoje poročilo, ki je bolj kratko. Sporoča, da je napravil vse, kar je bilo v njegovi moči za korist članstva in Zveze, ravnojač se po pravilih Zveze, kakor je tudi priporočal nekatere spremembe v pravilih, zlasti glede ženskih operacij. Dalje je napravil govor o prav sitni bolezni Hemeroidih, čemur je sledila dolga diskusija, v kateri je vrh. zdravnik razložil, da se odobri podpora samo za izžganje, ali pa izrezanje, ne pa za katerokoli drugo zdravljenje. — Zbornica je diskusiji pazno sledila.

Predsednica odbora za pritožbe in prošnje Frances Ponikvar, poda zbornici sledeče priporočilo, ki je precej obširno. V svojem poročilu priporoča najprej zadevo članice Mary Judnich, ki da iz nevednosti ni povedala ob pristupu v društvo in Zvezo svoje prave starosti. Ker radi tega njeni dediči niso upravičeni do posmrtnine. Zbornica upošteva priporočilo odbora za prošnje in pritožbe ter se njenim dedičem daruje iz dobrodelnega sklada svoto \$50.00.

Zadeva Anton Dremel, ki je bil veskozi dober član društva in Zapadne Slovanske Zveze, pa je postal nezmožen za delo in prosi za pomoč, je zbornica tudi upoštevala sklep omenjenega odbora in določila iz dobrodelnega sklada \$25.00.

Član Zveze Joseph Perhaj, ki je tudi nezmožen za delo, prosi za podporo in zbornica, upoštevač sklep odbora za prošnje in pritožbe, določi iz dobrodelnega sklada \$25.00.

Mary Pugel, članici dr. št. 16, ZSZ., se tudi odobri iz dobrodelnega sklada svoto \$25.00.

Članu Frank Fende, ki je tudi nezmožen za delo in v potrebi, se določi iz dobrodelnega sklada \$25.00.

Prav tako se določi v pomoč dar iz dobrodelnega sklada bratu Joe Rebol \$25.00.

Konvenčni podpredsednik Joe Ponikvar opominja zbornico, da bi se o slučajih poprej dobro informirali, predno se določi podpora, oziroma dar iz dobrodelnega sklada, da bi dobili pomoč res tisti, ki so v resnici potrebni.

Glede zadeve sobrata Louis Grevon, katero zadevo pojasni vrhovni zdravnik Dr. J. F. Snedec, tudi zbornica določi dar \$25 iz dobrodelnega sklada.

Članici Josephine Mlakar, ki je bila ponesrečena v tovarni, se določi dar \$25.00 iz dobrodelnega sklada.

Sledi pritožba članice Mary Potočnik, ki da ni dobila izplačane operacije. Tajnik Anthony Jeršin pripomni, da bi morale vse take pritožbe biti poslana na glavni urad pred konvencijo. Glede takih slučajev, naj se prizadeži najprej obrnejo na društveni porotni odbor, od tam pa na glavni porotni odbor Zveze.

Predlog glavnega tajnika zbornica odobruje.

Za tem priporoča konvenčni predsednik Leo Jurjovec glede pomoči Jugoslovanskemu (oziroma slovenskemu) Rdečemu križu. Podal je pojasnilo, da ves denar, ki se ga daruje slovenskemu odboru Jugoslovanskega Rdečega križa, pojde izključno za pomoč Slovencev v starem kraju. — V tem se vmes oglašila delegat Joe Spiller, ki poroča, da ima njihovo društvo Slovan št. 3, v ta namen že določenih \$25. — Nadalje priporoča konvenčni

predsednik, da naj vsako društvo Zapadne Slovanske Zveze nekaj napravi v namen tega sklada in daruje za Slovenski Rdeči križ. Vsako društvo naj bi si v ta namen organiziralo poseben odbor in si v imenu društva preskrbelo "Charter", katerega dobi pri Joseph Zalarju, gl. tajniku KSKJ v Jolietu.

Nato konvenčni predsednik povabi k besedi g. Trošta iz New Yorka, ki se je ravno nahajal v dvorani, da on poda nekaj besed v vzpodbudo za večjo aktivnost glede pomoči Rdečemu križu za Slovenijo, oziroma za naše tako strašno zatirane rojake v Sloveniji. G. Trošt je podal precej dolgo, a tudi pretresljivo poročilo o razmerah, ki sedaj vladajo v tako strašno zaslužjeni in teptani Jugoslaviji, zlasti še o Sloveniji. Zbornica je besede g. Trošta vzela na znanje. — O tej zadevi je spregovoril nekaj vzpodbudnih besed tudi II. gl. nadzornik M. Popovich, kateri priporoča, oziroma predlaga, da bi se določilo iz dobrodelnega sklada v namen Slovenskemu Rdečemu križu vsoto \$500.00. Zbornica njegov predlog enoglasno odobri.

Zopet pride v pretres zadeva Alice McCammon, katero zadevo razloži zbornici I. glavni nadzornik Matt J. Kochevar, nakar zbornica odobri njenim dedičem, da se jim izplača polno posmrtnino v vsoti \$250.00.

Predsednik zaključuje sejo ob 12:00 uri popoldne.

ČETRТА SEJA

v torek popoldne 26. avg.

Predsednik odpre sejo ob 1:35 popoldne.

K besedi se oglašijo II. porotnica Johanna V. Mervar, ki podaja še nekatere priporočila glede Jugoslovanskega (oziroma) Slovenskega Rdečega križa Jugoslovanske pomožne akcije. Obenem priporoča, oziroma predlaga, da bi se za morebitne potne stroške plačalo blagajniku slovenske sekcije tega omenjenega odbora, Leo Jurjovec, glavnemu predsedniku ZSZ, ki pri omenjeni slovenski sekciji zastopa ZSZ. Zbornica določi, da se mu plača dnevnice in vožnje stroške.

Ugodi se prošnji Slovenian Home v Denverju, Colorado, v kateri prosijo konvenčni odbor ZSZ, da bi vzeli oglas na novem oderskem zastoru in dvorani omenjenega doma. Zbornica določi, da vzame stvar v roke glavni odbor, ki ima pravico potrošiti primerno svoto.

Takoj nato je nadzornik mladinskega oddelka Geo. J. Miroslavich poročal o mladinskem oddelku, ki da prav dobro deluje in je on sam naravnost presenečen, kako modro vodijo svoje seje. Priporoča, da bi bilo umestno, da bi jih prišli delegatje in delegatnje posetit in poslušati, da bi se sami prepričali o tem, če ne vsi, pa vsaj nekateri. — Žal, tega ni bilo mogoče, ker so delegatje in delegatnje zadržani vsled važnih zadev in je škoda dragocenega časa. — Nadalje priporoča, da bi se poročilo konvenciji mladinskega oddelka podalo navzočim delegatom in delegatijam, kar zbornica odobri.

Prišel je na vrsto odbor za pravila, ki je podal svoje poročilo o premembi nekaterih točk v pravilih ZSZ., ki so sledeče:

Pod členkih in korporacije naj se izpusti resolucije in naj bodo priobčeni člani inkorporacije kot so sedaj v veljavi, oziroma v celoti, kot so bili amendirani.

Točka 16. Vrhovna oblast Zveze so konvencije, iniciative, splošno glasovanje in glavni odbor. Imenovani glavni odbor ima take pravice in dolžnosti, in se dosegli ter drže njih urade, kot pozneje določeno v teh pravilih.

Točka 17. Glavni odbor sestoji iz sledečih glavnih uradnikov: Predsednika, prvega podpredsednika, drugega podpredsednika, tajnika, blagajnika, vrhovnega zdravnika in treh članov nadzornega odbora.

Točka 18. Naj odpade.

Točka 23. Glavni uradniki prevzamejo svoje respektivne urade na seji v mesecu januarju

(Dalje na 4. strani)

ROMAN IZ GOZDOV

(Dalje prih.)

Defense Savings Bonds, Series E, are available in denominations as low as \$25, maturity value, the cost of which is \$18.75. Ownership of Series E Bonds is limited to \$5,000 maturity value of Bonds issued in any one calendar year.

— 0 —
"ŠIRITE AMER. SLOVENCA"

Sworn to and subscribed before me this 30th day of September, 1941.
(Seal) John Petrovia, Notary Public.
(My Commission expires Sept. 9th, 1944.)

1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Tel. v uradu CANAL 4955 — na stanovanju CANAL 6027

1.